

Milton Friedman Egyetem hallgatóinak szórakozási szokásai

Jelige: ALF-610

Lezárás dátuma: 2022. november 29.

Témavezető: Dr. Laki Ildikó

Készítette: Tánczos Alexander

Tartalomjegyzék

Bevezetés.....	1
1. Kik a fiatalok, mit jelent ifjúnak lenni?	2
1.1. Mai fiatalok helyzete	3
1.2 Munkaerő piaci helyzet	4
1.3. Együtt vagy külön?.....	5
1.4 Lelki és mentális betegségek.....	6
1.5 Továbbtanulás	7
1.6 Idegen nyelv	7
1.7 Házasságkötés	8
1.8 Meghatározó életesemények	9
2.Kultúra és iskola.....	10
2.1Televíziózás kulturális hatása a fiatalokra.....	11
2.2 Legnézettebb tartalmak, és megjelenő új trendek a fiatalok körében	11
2.3 Internet használat.....	12
2.4 Internet vezető szerepe a fiatalok körében	13
3. Hova járnak, illetve mit csinálnak a fiatalok napjainkban?	14
3.1 Kultúrához való viszonyulás a fiatalok esetében	16
3.2 Milton Friedman Egyetem hallgatóinak szórakozási szokásai - kérdőívelemzés	16
Következtetés	32
Összegzés	33
Források.....	2

Bevezetés

A fiatalok szórakozási szokásai sok preferenciával és lehetőséggel bíró témakör. Fontos kiemelni, hogy a mostani fiatalság a szórakozást tekintve egyértelműen fogyasztásközpontú. A fogyasztásukra erős hatással van a jelenkor gyors információáramlása, és a közösségi média. Az előző generációkhoz képest a Z generáció tagjai gyakrabban változtatják érdeklődési körük fő témáját, az aktuális trendek függvényében. A világ felgyorsulásával és a technika fejlődésével, néhány év alatt jelentős változás következett be a fiatalok szórakozási szokásai tekintetében. A dolgozat célja elsősorban, hogy bemutassa a Milton Friedman Egyetem hallgatóinak szórakozási szokásait, emellett a szakirodalom segítségével korábbi kutatásokon keresztül szemlélteti, hogy a mai fiatalságot milyen problémák érintik. A tanulmányban említésre kerülnek a generációs különbségek is és a koronavírus hatásai is.

A jelenkor ifjúságára számos tényező gyakorol hatást, amelyek akár pozitív, akár negatív irányba is befolyásolhatják a szórakozással töltött idejük minőségét és mennyiségét. A változások közül kiemelendő az egész világot érintő koronavírus járvány, amely jelentősen átalakította a szórakozási szokásokat. A vírus miatt új szórakozási trendek jelentek meg, amiknek egy része a járvány csillapodása után is fennmaradt. A bezártságnak és a karanténnak köszönhetően megnőtt az internet használat a fiatalok körében, valamint a televíziós műsorok is nagyobb figyelmet kaptak. Sokak inkább keresték a szórakozási lehetőségeket az online térben, mintsem személyesen.

A szórakozási szokásoknál elengedhetetlen kitérni az anyagi helyzetre, ami fiatal korban fontos szerepet kap. Sokan ebben a korban már dolgoznak, próbálják elkezdni felnőtt életüket, ezért egyre tudatosabban tekintenek a pénzre. Az anyagiak nem csak a kikapcsolódás minőségére és mennyiségére lehetnek hatással, hanem a baráti kapcsolatokra is, így az emberi kapcsolatok építésében és megtartásában is fontos szerepe van a pénznek. A felnőtt élet elkezdésének első lépése leggyakrabban a szülőktől való külön költözés. Napjainkban egyre kevesebb fiatal képes arra, hogy kibéreljen egy lakást, mivel nagyon megemelkedtek az ingatlan árak az elmúlt években. Ezzel ellentétben azonban a fizetések nem növekedtek kellő mértékben, így nagyon nehéz a saját élet megkezdése egy fiatal számára.

A dohányzás minden korosztályban megjelenik, de a fiatalok körében főként. Napjainkban már egyre több a prevenciós tartalom az online és az offline térben egyaránt, ennek ellenére még mindig nagyon sok fiatal hódol ennek a káros szenvedélynek. Az anyagi oldalán kívül

figyelembe kell venni a dohányzás kapcsolatépítő szerepét is. A dolgozatban erről is esik majd említés.

A világ által adott hatásokon túl, figyelembe kell venni a különböző életeseményeket is. Ilyen például a házasságkötés, a gyermekvállalás, vagy a továbbtanulás. Az azonos életkorban lévő fiataloknak teljes mértékben eltérhetnek szórakozási preferenciáik a különböző élethelyzetükre való tekintettel.

A dolgozatban bemutatásra kerül a fiatalság, korábbi kutatások és tanulmányokon keresztül. Szó esik a fentebb említett témákról, valamint a saját kérdőíves kutatás eredményei is közlésre kerülnek, ahol a Milton Friedman Egyetem hallgatóinak válaszai lesznek láthatók. A kutatás 2022. szeptember 1. és október 15. között zajlott, összesen 104 hallgató töltötte ki.

1. Kik a fiatalok, mit jelent ifjúnak lenni?

Az ifjúságot többféleképpen lehet definiálni. Lehet azt mondani, hogy egy ember életének azon szakasza, amikor a serdülőkor végén és a felnőttkor elején jár. Ezen kívül utalhat az egészségügyi állapotra is, hiszen ebben az életszakaszban a legegészségesebb, legfrissebb az ember. Ha az életkortól eltekintünk, akkor utalhat az adott személy mentális állapotára is, arra, hogy mennyire fiatalos a gondolkodása. Az ifjúság szakasza nehezen behatárolható, nincsen kezdő és végpontja. A fiatalság olyan élmény, amely alakíthatja az egyén függőségi szintjét, amely különböző kulturális szempontok szerint többféleképpen jelölhető. A személyes élményt az egyén kulturális normái vagy hagyományai határozzák meg, míg a fiatalok függőségi szintje azt jelenti, hogy milyen mértékben támaszkodik még mindig a családjára érzelmileg és gazdaságilag.

Bár a fejlődés és az öregedés biológiai folyamataihoz kapcsolódik, az ifjúságot olyan társadalmi pozícióként is meghatározzák, amely tükrözi azt a jelentést, amelyet a különböző kultúrák és társadalmak adnak az egyéneknek a gyermekkor és a felnőttkor között. A kifejezés önmagában, ha társadalmi pozícióban hivatkozunk rá, kétértelmű lehet, ha idősebb korú személyre alkalmazzuk, aki nagyon alacsony társadalmi pozícióban van, valamint akkor, amikor még mindig a gyámjaitól függ. A tudósok azzal érvelnek, hogy az életkoron alapuló definíciók nem voltak konzisztensek a különböző kultúrákban vagy időkben, és így pontosabb a felnőttkori függetlenség felé vezető átmenet társadalmi folyamataira összpontosítani a fiatalok meghatározásánál.

1.1. Mai fiatalok helyzete

A mai fiatalság helyzete egyáltalán nem egyszerű, főleg azon fiataloké nem, akik a koronavírus járvány alatt érettségiztek, vagy egyetemi tanulmányokat folytattak. A járvány bekövetkezése után, a fiatalok szociális élete jelentős változásokon ment keresztül, a legtöbb embernek változtatnikellettéletmódján. Ez a fajta átalakulás számosnegatív hatással járt az ifjúság szempontjából is. Többen elvesztették a munkahelyüket, aminek következtében anyagi helyzetük megromlott. A szeretteik, barátaik elvesztése okozta aggodalom nagy nyomást helyezett a korosztályra, ami a mentális állapotuk romlásában mutatkozott meg. A félelemtől és bezártságtól ingerültek és idegesek lettek az emberek. Mivel több szabadidejük lett a fiataloknak, megnőtt az internet használatuk, egyre több időt töltöttek az online térben. A családdal való összezárttság pozitív és negatív hatásokat is eredményezett. Pozitív példaként sok családban megnőtt az összhang és az összetartás, megtanultak minőségi időt eltölteni egymás társaságában. Negatív oldalról vizsgálva a kérdést a családon belül erőszakok száma nőtt a koronavírus járvány ideje alatt. A világ legtöbb országához hasonlóan, Magyarországon is nehéz tenni az ilyen fajta családon belül történő bántalmazás ellen, ezért kiemelendő probléma ez, nem csak a Covid-19 vírus kapcsán, hanem a mindennapokban is. A bezártság miatt sokan úgy érezték, hogy eltűnt a személyes térük, nehezen tudtak összpontosítani saját gondolataikra. Mivel a legtöbb szórakozóhely és kulturális intézmény bezárt, az ifjúságnak nagyon kevés helye maradt a találkozásra, élményszerzésre, kikapcsolódásra, valamint szórakozásra. A mindennapi iskolai, egyetemi találkozások is elmaradtak, mivel az intézmények online formában való oktatásra kényszerültek átállni. Ebben az időszakban nagy figyelmet kapott a Zoom, a Google Meet és a Teams oldala, ahol a tanulás mellett a kapcsolattartásra is volt lehetőség. Ha személyesen nem is, de az online térben együtt tudtak lenni a fiatalok a kamerák, üzenetküldő alkalmazások segítségével.

Általánosságban kijelenthető, hogy a fiatalság nagy része negatív szakaszként élte meg a koronavírus járványt.

1.2 Munkaerő piaci helyzet

“A jelenlegi munkaerőpiaci helyzetben a diák kollégák szerepe felértékelődik, különösen a nyári időszakban.” (Papp Nóra, WorkForce HR)

A diákok számára legkedvezőbb időszak a munkavállalás tekintetében egyértelműen a nyári időszak. A legtöbbfiatalnak ekkor van igazán ideje arra, hogy dolgozzon köszönhetően annak, hogy szünet van a középiskolákban és az egyetemeken is. Számukra ez a legaktívabb időszak, így a bevételük jelentős részét ebben az időszakban keresik meg. Ezt a későbbiekben tanulmányaikra, életük elindítására, szórakozásra vagy a hétköznapi kiadásokra költik.

Mint a legtöbb korosztály számára, úgy a fiataloknak is komoly motivációt jelent a pénz, az anyagi függetlenség elérése. Mivel egyre magasabb az infláció, így napról napra több ifjú szorul rá arra, hogy tanulmányai mellett dolgoznia kelljen.

“A munkahely kiválasztásakor ugyanakkor már a rugalmas munkaidő a legfontosabb szempont” (Index 2022.06.21 07:08).

A diákok estében a leglényegesebb kritérium a rugalmas munkaidő, főként a nappali tagozaton tanulók esetébenakiknek, össze kell egyeztetni az órarendjükkel a munkabeosztást. Annak érdekében, hogy a diákok kényelmesebben tudjanak egyetem mellett munkát végezni, létrejöttek diákszövetségek, ahol aktív tanulói/hallgatói jogviszonnyal rendelkezők számára ajánlanak munkákat, figyelembe véve élethelyzetüket.

1.3. Együtt vagy külön?

“2019-ben a 18–34 éves magyarok 62%-a még nem hagyta el a szülői házat, szemben a 2005. évi 50%-kal.” (KSH, 2019)

A mai fiatalok számára a különköltözés az egyik legfontosabb kérdés. Rengeteg fiatal anyagi helyzete vagy családi háttere nem teszi lehetővé a szülőktől való elköltözést, ami frusztrációt és családon belüli problémákat is okozhat. A jelenlegi gazdasági helyzet miatt a gáz ára jelentősen megemelkedett, ami tovább nehezíti az önálló életkezdést az ifjúság számára. Az anyagi, illetve családi háttér mellett sok más egyéb tényező is szerepet játszik abban, hogy a fiatalok miért nem tudnak külön költözni. Az egyik ilyen ok, hogy fiatal pályakezdőként, vagy friss diplomásként sokkal nehezebb elhelyezkedni a munka világában. Számos munkaadó támaszt nehezen teljesíthető elvárásokat a fiatalokkal szemben, aminek következtében folytonos sikertelenséget és csalódottságot érezhet a fiatal korosztály. A legtöbb munkahelyen nagyon alacsony a pályakezdők, frissen diplomázottak bére, így munkahely mellett is hosszabb folyamat a külön költözéshez való biztos anyagi háttér megteremtése. Sokan költöznek össze barátokkal, vagy akár idegenekkel, így biztosítva az önálló életet egy költséghatékonyabb formában.

Fontos szerepet játszik a fiatalok életében az egyetem. Azok, akik felvételt nyernek, önköltséges vagy állami finanszírozású formában végezhetik tanulmányaikat. Azon fiatalok, akik érettségi pontszámuknak köszönhetően ingyenesen tanulhatnak, lehetőségük van különböző ösztöndíjak igénylésére az egyetemen. Ez motiválja őket a tanulásban és a mindennapi kiadásokhoz is hozzájárulhat ez az összeg. Az önköltséges formába bekerülő diákoknak nehezebb dolga van, hiszen a legtöbb felsőoktatási intézmény 200-250 ezer forintba kerül félévente. Ezt családként is nehéz kifizetni, hallgatóként pedig nagyon sok munkával lehetséges a fenti összeg megtérítése. A külön költözésre nagy hatással van az egyetem is, hogy milyen lehetőségeket, támogatásokat biztosítanak a hallgatóknak.

1.4 Lelki és mentális betegségek

“Az elmúlt évtizedek során felgyorsult az életünk. A folyamatos technológiai fejlődés állandóan formálja a gazdaságot, az információk sosem látott sebességgel áramlanak adótól vevőig. Nem csoda, hogy aki már ebbe a rendszerbe születik, teljesen másképp látja a világot, mint felmenői.” (Buzgó Csilla 2021.04.07 00:30)

A korábbi generációtól eltérően, napjainkban már nem számít elítélendőnek, ha egy ember mentális betegséggel küzd. A fiatalabb korosztályban divattá vált a különböző mentális gyengeségek felvállalása, ami egy részről pozitív, de hordoz magában negatív dolgokat is.

Az ifjúság egyre bátrabban beszél a lelki és mentális problémáiról. A koronavírus járvány ideje alatt megnőtt a depressziós emberek száma, hiszen voltak olyanok, akik hónapokig nem találkoztak családjukkal, barátaikkal, ismerőseikkel. A fiataloknak óriási a szociális igénye, így nem meglepő, hogy a legjobban ennek a korosztálynak okozott problémát a bezártság és elszigetelődés. Az emberek sokáig nem tartották valódi betegségnek a mentális problémákat, így nehéz volt az ebben szenvedő személyeknek felvállalni a bajukat. Az internet elterjedésével sokkal szélesebben belátható lett a világ, így az emberek is nyíltabban kezdtek el gondolkodni, jobban elfogadóbbak lettek. Ennek köszönhető, hogy a fiatalok mernek beszélni a gyengeségeikről. Magyarország az egyike azon országoknak, ahol a legmagasabb az öngyilkossági ráta (Ambrus, 2020), így a mentális betegségben szenvedők ellátása kiemelten fontos

Az ifjú korosztály egyik nagyon fontos ismertetőjele a tudatos, átgondolt életmódra való törekvés. Sokkal céltudatosabban élnek a mai fiatalok, mint a korábbi generáció képviselői. Nagy hangsúlyt kap a mentálhigiénia mellett az önismeret is, aminek gyakorlása korábban kevésbé volt jellemző. Rengeteg önismereti és önfejlesztő könyv jelenik meg napjainkban, amelyek megpróbálnak minden korosztály számára segítséget nyújtani. Sok munkahelyen adnak elő önismereti témában, hogy a dolgozók ezáltal is önbizalmat kapjanak és tudják magukat fejleszteni.

1.5 Továbbtanulás

A továbbtanulás tekintetében erősödött azoknak a fiataloknak a száma, akik szeretnének diplomát szerezni. A legnagyobb számban a Budapesten élő és tanuló diákok vannak, így nem meglepő, hogy az itt élők közül tanulnak tovább a legtöbben. A vidéki városokban kisebb százalékban folytatják a diákok tanulmányaikat felsőoktatási intézményekben, inkább dolgozni mennek. Ennek lehet az is az oka, hogy az általános és középiskolai tanulmányai alatt nem tett annyi tudásra szert, ami elegendő egy főiskolára vagy egyetemre való bejutáshoz. A másik ok lehet az anyagi háttér is. Sok fiatal azért nem tud továbbtanulni a középiskola, technikum vagy szakmunkás képző elvégzése után, mert a családja pénzügyi helyzete nem engedheti meg magának. Általánosságban kijelenthető, hogy azok a tinédzserek, akik rendelkeznek érettséggel, nagyobb valószínűséggel szeretnének diplomát, mivel így előnyből indulhatnak a munkaerőpiacon, ami nagy motiváció számukra. Jelentős csökkenés mérhető a szakmunkásképzőt végzettek számánál is ez érzékelhető a munkaerőpiacon is. A szakmát igen, de érettségit nem szerző fiatalok sokkal hamarabb tudnak munkát vállalni, mivel bármilyen mesterséget is tanulnak az adott iskolában, a legnagyobb valószínűséggel hiány szakma, így szinte azonnal el tudnak helyezkedni egy cégnél, a későbbiekben akár saját vállalkozást is indíthatnak.

1.6 Idegen nyelv

„Az összes fiatal 79 százaléka állítja, hogy beszél valamilyen idegen nyelvet” (Magyar ifjúság 2020-as tanulmánya, 25. oldal)

A mai világban már elengedhetetlen a nyelvtudás, a munka világában elvárás az idegen nyelvek tudása, ismerete. Néhány évvel ezelőtt még nem kapott akkora figyelmet a nyelvvoktatás, mint napjainkban, de a felgyorsult világ következtében nélkülözhetetlenné vált legalább egy idegen nyelv ismerete és tudása.

Magyarországon most már egészen kicsi, bölcsődés kortól kezdve van lehetőség nyelv tanulására, ami nagyon fontos, hiszen minél fiatalabb az ember, annál könnyedebben tanul újat. A mai ifjúság számára nem kérdés, hogy a legtöbben tudnak angolul vagy németül, de a legtöbb esetben mindkét nyelvet ismerik. A legtöbb fiatal által ismert és beszélt idegen nyelv

az angol. Ez nem meglepő, hiszen az interneten és a televízióban is számos angol nyelvű tartalommal találkozunk.

Kapcsolatépítés szempontjából is fontos szerepe van a nyelvtudásnak. Számos egyetemen elérhető a Nemzetközi Erasmus program, amivel európai országokban lehet díjmentesen tanulni 6 hónapig. Ez idő alatt nagyon sok új embert lehet megismerni, amihez az idegen nyelv tudása a kulcs. Ezzel a lehetőséggel nem csak az emberi kapcsolatok gyarapodhatnak, de a nyelvtudás is fejlődhet úgy, ahogy az iskolapadban ülve nem, anyanyelvi környezetben.

1.7 Házasságkötés

„63 százalékuk úgy véli, a fiatal pároknak először együtt kell élni valamennyi ideig, majd utána kössenek házasságot.” (Magyar Ifjúság 2020-as tanulmánya, 16. oldal)

A Magyar Ifjúság 2020-ban végzett tanulmányában szereplő mondat tökéletesen leírja a modern fiatalság hozzáállását a házasságkötés fogalmához. A legtöbben a házasságot elköteleződésnek tekintik, amely hatalmas lemondásokkal járhat. A megkérdezett fiatalok nagy része szerint nem könnyű olyan párt találni, akivel képesek akár egy egész életet is leélni.

Gyakori eset, hogy a fiatalok inkább szakítanak egymással, nem próbálnak megoldást keresni a problémáikra. Sokszor azonban nincs is keresni való megoldás, hiszen korosztályi jellemzők állnak a probléma központjában. Ilyen például az anyagi függetlenség hiánya, aminek következtében frusztrált lesz a pár és feszültség keletkezik a kapcsolatban.

Fontos szerepet kap ebben a korban a gyermekvállalás is, ugyanis nagyon eltérőek a vélemények a témával kapcsolatban. Ez nem csak a szórakozási szokásokra, az egész életre hatással lehet. A gyerekvállalás ideje egyre távolabbra tolódik, ahogyan a külön költözés és a házasság időpontja is.

1.8 Meghatározó életesemények

„Egyes életesemények, mérföldkövek meghatározó jelentőségűek a fiatalok életében.”

(Magyar Ifjúság 2020-as tanulmánya, 20. oldal)

Minden fiatal életében vannak olyan életesemények, amelyekre életük végéig fognak emlékezni, legyen az pozitív vagy negatív. A Magyar Ifjúság tanulmánya alapján következtethető, hogy a legtöbben az első randevütemlítették a fiatalok körében. Nem véletlen, hiszen a serdülőkorban már a fiúkat és a lányokat is elkezdi érdekelni a másik nem, így nem ritka, hogy manapság a tinédzserek 13-14 évesen már ismerkednek kortársaikkal. Azonos helyen áll a felnőtté válás és a komoly döntés hozatala is. Ennek oka, hogy javarészt ez a két dolog egymással azonos időben következik be. A komoly döntés hozatala már egy felnőtt gondolkodásmódot hoz magával, aminek következtében egy olyan dologról vagy dologgal kapcsolatban döntünk, amely később meghatározhatja az életünk különböző aspektusait. Az otthonról való elköltözés egy kicsit hamarabb is bekövetkezhet, mint a saját lakásba való beköltözés. Nem ritka, hogy egy fiatal az egyetemi tanulmányait olyan egyetemen folytatja a középiskola után, amely akár több száz kilométerre is lehet a szülői házától. Ebben az esetben több opció lehetséges. Az egyik, hogy az egyetem kollégiumában lakik a tanulmányai befejeztéig. A másik, hogy albérletbe költözik, ahol vagy egyedül él, ami költséges tud lenni, vagy bérletársakkal osztja meg az albérletet és annak költségeit. A harmadik opció, hogy a család rokonaihoz költözik, ez általában a legkézenfekvőbb és legolcsóbb megoldás, de ez a lehetőség nem mindig áll fent.

Az első fejezet célja, hogy egy általános ifjúság áttekintést nyújtson, és emellett kiemelt szerepet kapjanak az őket érintő problémák, környezeti hatások. A fejezetben a fiatalok szórakozását erősen befolyásoló tényezők kerültek kiemelésre. A szórakozás esetén elengedhetetlen a pénz megléte, így az anyagi helyzet tekinthető a legbefolyásolóbb tényezőnek ebben a témában. A pénz meglétéhez fontos a munkavégzés, azonban a fiatal vagy pályakezdő munkavállalók helyzete jelenleg meglehetősen kiszolgáltatott a munka világában. Kevés olyan munkaerő piaci lehetőség van, amely az egyetemi tanulmányokhoz kapcsolódó, illetve sok esetben az órabér összege sem elegendő ahhoz, hogy spórolni tudjanak a fiatalok. Az idegen nyelv elsajátítása nemcsak a munkapiacra, hanem egy adott szórakozóhelyen is jól szolgálhat. Budapesten, főleg a belvárosban, ahol a szórakozóhelyek többsége található, nagyon sok külföldi fordul meg, így az ismerkedés esetén létrejövő kommunikáció problémamentes lefolyásához elengedhetetlen legalább egy idegen nyelv tudásának megléte. Vannak olyan életesemények, amelyek

meghatározzák a szórakozási szokásokat. Ezenélmények lehetnek pozitívok és negatívok is. A szülői házból való elköltözésmeghatározhatja egy fiatal hozzáállását a szórakozáshoz. Napjainkban az albérlet árak hihetetlenül magasak, így nem mindig jut a munka mellett arra idő, hogy egy külön élő fiatal elmenjen szórakozni, mivel a spórolt pénzét leginkább a megélhetésre költi. Fontos kiemelni a koronavírus okozta változásokat is. A járvány miatt számos változás következett be az addigi szabadidős elfoglaltságok minőségében és mennyiségében, ami főként a fiatal korosztályt érintette negatívan.

2.Kultúra és iskola

“A fiatalok művelődési tevékenységének struktúrája olyan, mint egy „lejtő”, mely sok vonatkozásban meredek. A kulturális tevékenységek súlya ésmértéke az alábbi dimenziókban következetesen csökken: a magasabb iskolaivégzettségtől az alacsonyabb felé, a szülők magasabb iskolai végzettségétől az alacsonyabb felé, Budapestről a városokon át a falusi közösségek felé, atizenévesektől a már felnőtt fiatalok felé.”

(Czirákyné Tóth Edit 2007-2008 Pécs)

A fiatalok kulturális szokásait nehéz azonosítani, mivel sok esetben az aktuális trendeket követik, amik a legtöbb esetben hétről hétre változnak.

Általánosságban elmondható, hogy minél fiatalabb egy ember, annál több szabadidő áll rendelkezésére. Ezért fontos, hogy kisgyermek korban milyen hatások érik az embert. Az ifjúság olyan elfoglaltságot fog keresni magának szórakozás céljából, amelyet gyerekkorában tanítottak neki. Ha egy embert sokszor vitték el a szülei múzeumba, akkor nagy valószínűséggel fiatal felnőtt korában is az ehhez hasonló programokat fogja preferálni szabadidős tevékenységként. Fontos figyelembe venni az iskolai végzettséget is. Azok, akik magasabb végzettséggel rendelkeznek, érettségivel vagy diplomával, nagyobb eséllyel látogatnak meg kulturális intézményeket, mint azok, akik alacsonyabban iskoláztak. Ők inkább az egyszerűbb szabadidős elfoglaltságoknak hódolnak szórakozás gyanánt.

2.1 Televíziózás kulturális hatása a fiatalokra

„A tévézés iránti igény lassú, természetes csökkenését a párok életébe megérkező kisbabák fordítják meg. Akár már a gyerekek 2-3 éves korától megváltoznak a preferenciák és bizonyos napszakokban már ők határozzák meg a szülők – aktív vagy passzív – tévés tartalomfogyasztását, míg a felnőttek tévézési ideje, napszaka, valamint a tévé előtt töltött nettó idő hossza is jelentősen módosul.” (Láda Viktória MEME kutatási szekció projekt menedzsere)

A televízió használatát az egyik legkedveltebb szabadidős tevékenységnek tekintik a fiatalok. Ugyan a köztudatban az terjedt el, hogy a fiatalok már egyre ritkábban néznek televíziót, az állítás nem teljesen igaz, ugyanis az ifjú korosztály többsége a mai napig gyakran választja ezt az elfoglaltságot szórakozás gyanánt. A különböző kereskedelmi csatornákon folyó valóság show-k, tehetségkutatók, vagy olyan műsorok, ahol a megbotránkoztatás a cél, hatalmas népszerűségnek örvendenek a fiatalok körében. Ehhez nagyban hozzájárul az is, hogy a magyar háztartások 78%-a rendelkezik kábelcsatorna előfizetéssel, így a legtöbb fiatal az otthonában élvezheti a televízió által nyújtott szolgáltatásokat. A nagy népszerűség ellenére azonban az elmúlt években csökkent az előfizetők száma, jellemzően Budapesten. *„Az egyetemi végzettségűek, alkalmazott értelmiségiek, szellemi munkások és a fizikai munkások között egyaránt mérhető a szerződésszámok csökkenése”* (Láda Viktória MEME kutatási szekció projekt menedzser) Ebben, esetben ismét döntő érvként jelenik meg a társadalmi szintek között lévő „olló”.

2.2 Legnézettebb tartalmak, és megjelenő új trendek a fiatalok körében

„Ami a leginkább nézett tartalmakat illeti, népszerűségben töretlenül vezetnek a filmek és a sorozatok (60-60%-os említés)” (Láda Viktória MEME kutatási szekció projekt menedzser)

A televíziós műsorok legnagyobb riválisai a pandémia alatt elterjedt streaming szolgáltatók, mint például a Netflix, HBO GO, Disney+, valamint az Amazon Prime. Ezeknek a platformoknak a népszerűségét elsősorban az internetezés alapozta meg. Később azonban az okos tévék megjelenésével könnyedén elérhetővé vált mindenki számára, ezzel is kényelmesebbé téve a felhasználó számára az otthoni mozizás élményét.

A streaming szolgáltatók nagy előnye, hogy bizonyos díj ellenében akár több ezer filmet és sorozatot lehet megnézni, reklám és félbeszakítás nélkül. Ezen szolgáltatók népszerűségét tovább fokozta a koronavírus is, mivel a kijárási tilalom alatt, az emberek szabadidejükben a

családdal közösen filmeztek vagy sorozat maratont tartott. Ennek eredményeként a fiatalok körében továbbra is töretlen sikert aratnak a streaming szolgáltatók.

Sokan az ifjú korosztályból sorozat vagy film nézésével töltik ki szabadidejüket, mivel a pandémia alatt nem lehetett nagyon más programot csinálni.

2.3 Internet használat

„A 2020-as nagymintás ifjúságkutatás eredményei alapján megállapítható, hogy a magyarországi 15–29 évesek napi internetezők és rendelkeznek saját okostelefonnal. Túlnyomó többségük tagja online közösségi oldalaknak, melyek közül a Facebook továbbra is a legnépszerűbb” (Magyar Ifjúság 2020-as tanulmánya, 45. oldal)

Az ifjúság esetében az egyik legnagyobb népszerűségnek örvendő tevékenység az online felületeken való részvétel és annak használata. A mai fiatalság jelentős részemár egy olyan világban született, ahol a digitális eszközök hatással vannak az emberek mindennapjaira. A koronavírus ezt a hatást csak még tovább növelte, mivel a járvány alatt rekord számban fogytak az olyan elektronikai eszközök, amelyek a fiatalok tanulásához, valamint szabadidő eltöltéséhez elengedhetetlen, mivel a bezártság alatt többen csak az online felületeken élhettek szociális életet. Korábbi években az okos telefonok megjelenése előtt, kizárólag a számítógépen volt lehetősége a fiataloknak az internetezésre, azonban 2016-tól ugrásszerűen terjedtek el az okos telefonok és ennek köszönhetően az internetezés már sokkal könnyebben elérhető volt az ifjúság számára. Fontos megemlíteni, hogy 2016-ra már jóval több fiatal rendelkezett internet hozzáféréssel, mint amennyi számítógép megtalálható volt a háztartásokban. Az okos telefonoknak köszönhetően egyre több fiatal regisztrált közösségi oldalakra, amelyet a mai napig kapcsolattartásra vagy információgyűjtésre használnak, de szabadidős tevékenységnek is tekinthető. Az internet használat esetében, főleg a korábbi években, amikor még nem volt mindenki számára elérhető az internet, csak a jobb anyagi helyzetben lévőknek adathatott meg ez a kiváltság. Az anyagi helyzet mellett a végzettség is hatalmas szerepet játszott az internet felhasználók körében. Azok, akik alapfokú végzettséggel rendelkeznek az ő esetükben ritkább, hogy a háztartásukban jelen van a számítógép, okos telefon, vagy az internet elérhetősége. A jelenkori ifjúság körében az internet léttermészetesnek tudható, aki nem rendelkezik mobilnettel, vagy nincs okos telefonja, azt könnyen kiközösíthetik vagy megkülönböztethetik kortársai. Napjaink gyakori jelensége, hogy többen rendelkeznek internetes előfizetéssel vagy WIFI-vel (vezeték nélküli internet

hozzáféréssel), mint televíziós előfizetéssel. Érdekes tény, hogy az okos telefonok mellett, a különböző internetes hozzáféréssel rendelkező eszközök is majdnem minden fiatal otthonában megtalálhatók, mint például az okos tévé vagy az okos óra. A tabletgép és a játékkonzolok megjelenése is nagy hatással volt az ifjúságra. Számos iskolában alkalmaznak olyan oktatási formát, ahol a tablet segítségével gyakorolhatnak a tanulók és sok esetben a tananyagot is digitális formában kapják meg a diákok. A játékkonzolok már régebben megjelentek a piacon, viszont kezdetben luxusterméknek számítottak, emiatt nagyon kevesek számára volt elérhető, inkábbba jobb anyagi helyzetben lévők engedhették meg magunknak. Az idő előrehaladtával több háztartásban is megjelentek a játékkonzolok, és a másod kézből vásárolt termékek is nagy népszerűségnek örvendtek, így még az alacsonyabb anyagi helyzetben lévők is megvásárolták gyermeküknek az adott terméket. A koronavírus megjelenése után a konzol felhasználók száma ugrásszerűen nőtt. A bezártság miatt, a játékegy olyan fajta időtöltést képviseltek, amelyet más elektronikai készülék nem tudott megadni. A piacon jelenlévő erőszakos játékok, pedig komoly hatást gyakorolnak azokra a tinédzserekre, akik játszanak velük. Ez a hatás később felfedezhető a viselkedésükben is, mivel azok a fiatalok, akik gyakrabban játszanak erőszakos játékkal, nagyobb eséllyel lesznek ideges felnőttek, gyakoribbak lehetnek a dühkitörések, amiket nem tudnak majd kezelni. A szemre gyakorolt negatív hatás mellett erős függőséget is okozhatnak ezek a játékok, ugyanis az emberek általuk kitalált világokban, szabályok nélkül élhetnek. Mivel sokan küzdenek depresszióval, így nem meglepő, hogy számos embernek ezek az online terek jelentik a boldogságot és a biztonságot, hiszen ezekben a játékokban az lehet, aki csak szeretne lenni.

2.4 Internet vezető szerepe a fiatalok körében

„Az elmúlt négy évben az internet vezető szerepe megkérdőjelezhetetlenné vált, amellyel párhuzamosan a televízió tovább veszített erejéből” (Magyar Ifjúság 2020-as tanulmánya, 47. oldal)

Az internet lett minden fiatal számára az iránymutató minden kérdésben. Az internet töretlen, és nem igazán van olyan más platform, amely képes lenne a világháló vezető szerepét átvenni. A fiatalok életében a web mindennapi szerepet tölt be. A legérzékenyebb változás, hogy napjainkban az ifjúság az interneten informálódik a világon történt eseményekről, valamint ez vált az információszerzés első számú eszközévé. Egyre nagyobb népszerűségnek örvendenek a külföldi hírportálok, mivel ezeken az oldalakon más szemszögből is megközelíthető egy-egy téma az adott, szélesebb kép kapható az adott témáról. A nyelvtudás fontossága itt is

kiemelendő, hiszen sokkal könnyebben szerezhettek külföldi platformokról információt azok az emberek, akik tudnak valamilyen idegen nyelven. Azonban a legtöbb fiatal számára a közösségi oldalak, más néven a social media felületek azok, ahol a legtöbb időt töltik. A legnépszerűbb oldal Magyarországon 2021-ben a Facebook volt. A Facebook volt az első ismert nemzetközi közösségi felület itthon. Voltak más online platformok is, ahol volt lehetőség ismerkedni, ilyen volt például a magyar vonatkozású iWiW, amit a mai fiatalabb generáció már csak az idősebb testvérek, szülők elmeséléseiből ismerhet. A mostani generáció a Facebook világába csöppent bele elsőként, napjainkban azonban már jóval több olyan felület van, ahol a fiatalok elérhetők. Töretlen népszerűségnek örvend az Instagram, amely lassan az egyik legkedveltebb oldalnak számít. Magyarországon is egyre többen regisztrálnak erre az oldalra, viszont a mai ifjúság több mint 65%-a megtalálható ezen az oldalon. Az internetes ismerkedés nem új dolog, ezért nem meglepő, hogy a mai digitális világban, ezek az alkalmazások, mint például a Tinder vagy a Badoo egyre szélesebb körben ismertek. A fiatalok körében a legelterjedtebb applikáció a Tinder, sokan találják meg párjukat az alkalmazáson keresztül. Fontos kiemelni, hogy az internet előnyei mellett vannak negatív tényezők is. Az egyik ilyen leselkedő veszély a fiatalokra nézve, az internetes zaklatók, illetve „predátorok”. A zaklatás az ifjúság körében mindig is jelen volt, azonban az interneten történő inzultálás egy teljesen más jellegű probléma. A való világban látni lehet a másik arcát, reakcióit, érzelmeit, amik hatással vannak a viselkedésre. Az online térben nincs „arca” az embereknek, így sokkal könnyebben válhatnak bántalmazóvá vagy éppen bántalmazottá. Számos olyan hamis profilt lehet találni a különböző közösségi oldalakon, amiknek célja mások interneten keresztüli zaklatása. Ennek lehet következménye lelki probléma, egészségügyi gondok, mentális betegségek, de legrosszabb esetben akár a bántalmazott fél életébe is kerülhet egy-egy interneten történő zaklatás.

3. Hova járnak, illetve mit csinálnak a fiatalok napjainkban?

„A közművelődési szakterület szempontjából megkerülhetetlen téma az ifjúság szabadidő-felhasználási szokásai, hiszen ez alapján körvonalazható az érdeklődésük.” (Mohos Edina – Ponyi László: Az ifjúság szabadidő-felhasználási és kultúrafogyasztási szokásai, 2021.03.31)

Mohos Edina és Ponyi László tanulmánya alapján a fiatalok többségének hétvégén van ideje szabadidős tevékenységekre. Többségük több, mint 4 órával rendelkezik a hétvégén, viszont hétköznapiakon általában 2-4 órával maximum. A fiatalok esetében a barátokkal töltött idő teszi ki a szociális életnagy részét. A tinédzserek és fiatal felnőttek számára, ebben a

korban felértékelődik a család szerepe a szabadidőtöltés tekintetében. Fontos kiemelni, hogy a fiatalok szabadidejét megnézve, a legtöbb időt az online térben töltik. Egyik fő probléma, hogy ha a fiataloknak lenne lehetősége minőségi idő töltése, akkor sem élnének vele, mert az online felületek által biztosított tér megítélésük szerint több lehetőséget rejt magában, mint más szórakozási lehetőség. Az ifjúság internet használati szokásait tökéletesen bemutatja, hogy mekkora előnyt élvez, a világháló bármilyen más szociális tevékenységgel szemben. Az internetezés mértékéből megállapítható, hogy a fiatalok rendelkeznek elég szabadidővel ahhoz, hogy képesek legyenek olyan tevékenységet csinálni, amely akár építő is lehet számukra. A diagram alapján megállapítható, hogy a fiatalok jelentős része olyan programot végez szabadidejében, amit leginkább egyedül visznek véghez, a barátaikkal, vagy családjukkal ritkán végeznek szabadidő tevékenységet. Kijelenthető, hogy az ifjúság nagy részére a magányos szabadidőtöltés és tartalomfogyasztás jellemző. Régebben a mozik voltak, azok a helyszínek, ahol a fiatalok a legtöbb időt töltötték együtt, mint szociális program. A koronavírus miatt a mozik bezártak a törvény rendelet alapján, és az újra nyitásig senkinek nem volt elérhető opció. A streaming szolgáltatók népszerűsége miatt a mozik szerepe felértékelődött a fiatalok körében, így a diagram alapján jelentős visszaesés érzékelhető, a mozi használatát tekintve. Az utóbbi években a kocsmazás és a szórakozóhelyek előkelő helyen szerepelnek a fiatalok körében, mint közösségi tér, ahol információt cserélhetnek egymással. A legnépszerűbb környezet az ifjúság számára, ahol találkoznak a barátaival az étterem és kávézók. Az idő menedzselése a fiatalok számára egy mindig is probléma volt. Sok esetben csak pár órájuk van arra, hogy a barátaikkal „összefussanak” egy kávéra, és megbeszéljék, hogy kivel mi történt. A kávézás és étteremben való időtöltés rövidebb, mintha elmennek kocsmazni vagy szórakozóhelyre. Ritka, hogy a fiatalok egyedül mennek kocsmazni vagy táncolni klubokba. A kutatásból egyértelműen kiderül, hogy a mai fiatalok szívesen töltik otthon a szabadidejüket. Ebből a szempontból érdekes, hogy a legtöbben a barátaikkal való találkozást tartják a szociális környezetnek, de mégis kevés időt szánnak arra, hogy a barátaikkal találkoznak. Ez alapján arra lehet következtetni, hogy a fiatalok jelentős része magányosan tölti a szabadidejét. A kutatás eredményeképpen a mai ifjúság törekszik arra, hogy minél kényelmesebben és egyszerűbben oldják meg a szabadidő felhasználásra szánt idejüket.

3.1 Kultúrához való viszonyulás a fiatalok esetében

„A kultúrához való viszony átalakulásának egyik fő oka a digitalizáció (Bauer et al. 2017) ezzel összefüggésben megállapítható, hogy a fiatalok jelentős többsége a modernizáltságot preferálja a hagyománykövetéssel szemben. (Ádám, et al. 2013)” (Mohos Edina – Ponyi László: Az ifjúság szabadidő-felhasználási és kultúrafogyasztási szokásai, 2021.03.31)

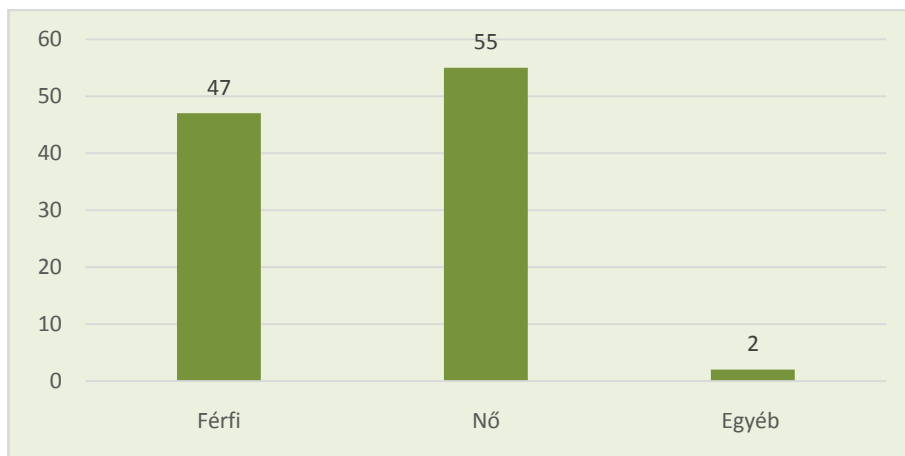
A legtöbb kutatásban egyértelműen kihangsúlyozható, hogy az ifjúság nem túlzott gyakorisággal látogatja a kulturális intézményeket. A leggyakoribb kulturális helyszín, amit látogatnak a mozi és a színház. A színházlátogatások jelentős része iskolai program keretén belül történik, így elsősorban kötelező jelleggel vesznek részt rajta a fiatalok, az ő esetükben ritka, hogy maguktól elmennek egy színdarabot megnézni. Fontos kiemelni, hogy még mindig többen járnak múzeumba, mint művelődési házakba, ennek egyik oka, hogy vagy nincs olyan program, ami érdekelné a fiatalokat, vagy sok esetben nem is tudnak a közösségi intézmények létezéséről. A könyvtárak használatát tekintve leginkább, akkor térnek be a fiatalok, ha valamilyen iskolai dolgozathoz, vagy beadandóhoz keresnek kötelező irodalmat. Megállapítható, hogy a jelenkori fiatalok leginkább a modern, illetve a könnyedén befogadható tartalmakat részesítik előnyben. (Mohos Edina – Ponyi László, 2020.06.29)

3.2 Milton Friedman Egyetem hallgatóinak szórakozási szokásai - kérdőívelemzés

A dolgozat elméleti részében leírtak igazolására kutatást végeztem a Milton Friedman Egyetem hallgatóinak körében. A kutatáshoz az általam készített kérdőívet használtam, amit a Google Forms segítségével hoztam létre. A kérdőívemben zárt kérdéseket tettem fel annak érdekében, hogy könnyebben tudjam a később kapott válaszokat elemezni. 104 kitöltő önkéntesen töltötte ki a kérdőívet, teljesen anonimitás mellett. A kérdőív célcsoportja a Milton Friedman Egyetem hallgatói voltak, azon belül is a 15-29 korcsoportba tartozókat. A kutatás célja az volt, hogy tágabb képet kaphassunk a Milton Friedman Egyetem hallgatóinak szórakozási szokásairól, illetve arról, hogy milyen trendek alapján járnak szórakozni. A kérdőívben kapott válaszokat megvizsgáltam, később pedig kiértékeltem.

1. ábra

Nemek aránya a kitöltők között (fő)

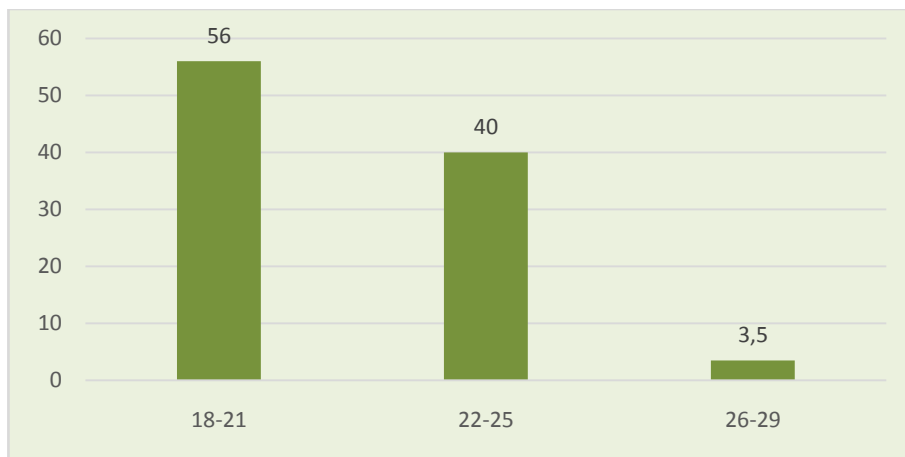

Forrás: Saját kérdőíves kutatás, 2022

Az első kérdés a nemek közti megoszlást vizsgálja. A kérdésre érkezett válaszokat tekintve nagyobb számban vannak a női válaszadók, mint a férfiak, az egyéb válaszra összesen ketten kattintottak. A nők 52,9%, míg a férfi válaszadók 45,2% arányban oszlanak meg. A felmérés során nem tudtam biztosítani annak a lehetőségét, hogy a nemek egyenlő arányban legyenek, és köztudottan, hogy a nők esetében nagyobb a válaszadási arány, így messze menő következtetéseket nem tudtam levonni az ábráról.

2. ábra

Kitöltők életkori megoszlása (fő)

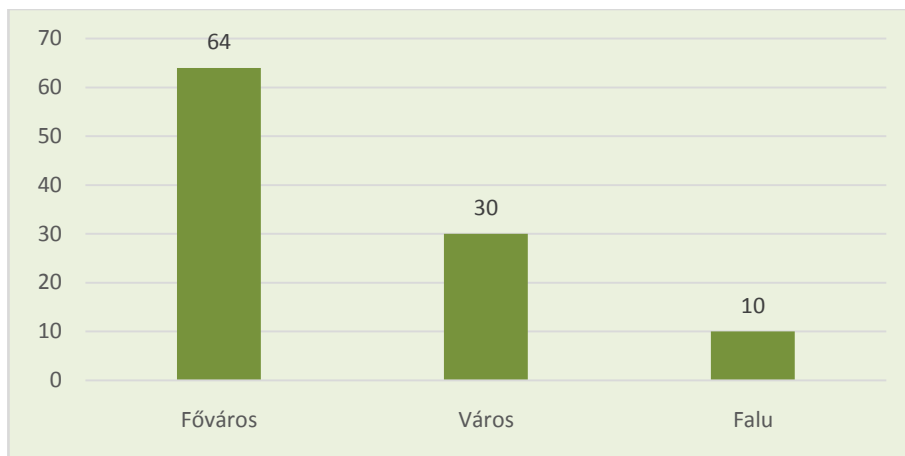

Forrás: Saját kérdőíves kutatás, 2022

Akövetkező kérdés az életkorra vonatkozott. A téma szempontjából fontos a kitöltők életkora. Magyarországon a 15-29 éves korosztályt tekintjük, mint ifjúság. A válaszadók nagy része (54%) a 18-21 éves korosztály. Ennek a korosztály típusnak a hatalmas aránya annak tudható be, hogy javarészt az egyetemeken a friss érettségizett, illetve az év csúszással felvételt nyerő hallgatók vannak a legtöbben. Második legnagyobb korcsoport a 22-25 éves korcsoport (38%). Általánosságban azok, akik idén fejezik be tanulmányaikat, vagy mesterképzésen vannak, ők alkotják ennek a korosztálynak a gerincét. Végül a 26-29 évesek ők vannak a legkisebb arányban jelen az egyetemen, mivel általában ennyi idősen a fiatalok jelentős része már elhelyezkedett a munkaerő piacon, azonban az egyetemi tanulmányokat kortól függetlenül elsajátíthatják, így nem meglepő, hogy van olyan nappali tagozatos tanuló, aki ebbe a korcsoportba tartozik. Fontos megemlíteni, hogy a 26-29 éves hallgatók döntő többsége levelezős munkarendben folytatja tanulmányait.

3. ábra

Kitöltők lakóhely szerinti megoszlása (fő)

Forrás: Saját kérdőíves kutatás, 2022

A lakóhely kérdését tekintve, a legnagyobb arányban a fővárosi lakosok (61,5%), azaz a budapestiek voltak azok, akik kitöltötték a kérdőívet. A városi lakosok, akik nem Budapesten élnek, ők 28,8% arányban vannak a 104 kitöltőt tekintve. A legkisebb arányban a falusi lakosok vannak, ők csupán 9,6%-ban képviseltették magukat a kérdőív lezárásig. Fontos kiemelni, hogy a „város” válasz lehetőség alatt a megyei jogú, vagy a Magyarországon hivatalosan várossá nyilvánított településeket vesszük számításba. Valószínűsíthető, hogy azok a kitöltők, akik a „város”-t adták meg válaszul nincsenek meggyőződve teljesen arról, hogy valójában ők milyen település típusban élnek. Sok esetben keverhető össze egy budapesti agglomerációban lévő település a város fogalmával, viszont ezek a települések vagy községek, mint például Solymár hivatalosan óriás falunak van titulálva.

4. ábra

Kitöltők iskolai végzettség szerinti megoszlása (fő)

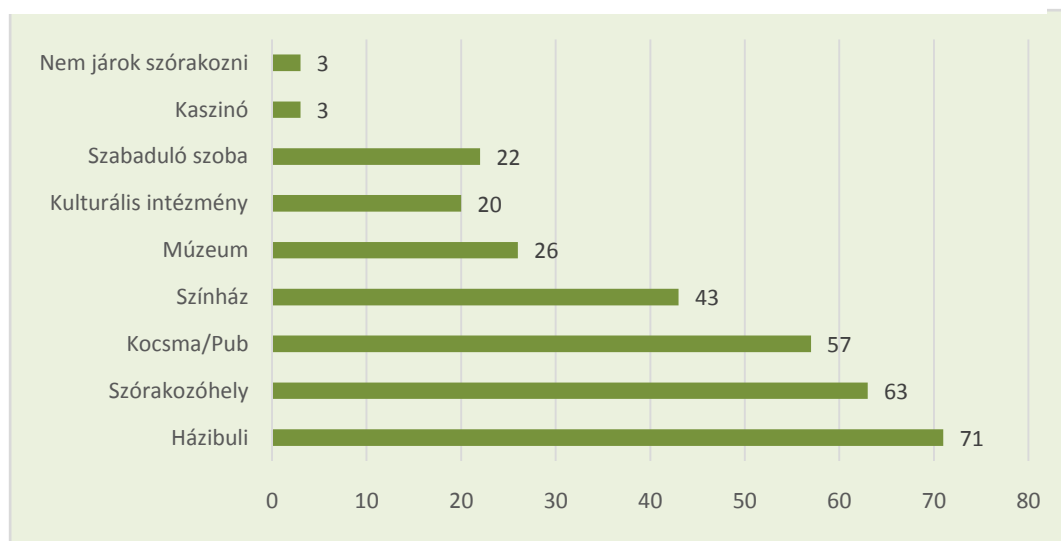

Forrás: Saját kérdőíves kutatás, 2022

A végzettséget tekintve az érettséggel rendelkezők vannak a legnagyobb arányban, ők a 104 kitöltőt százalékosan számítva 69,2%, ami 72 személyt jelent. Az érettségizettek nagy számban való jelenléte, arra a következtetésre ad okot, hogy a válaszadók döntő része egy olyan szakterületen szeretne elhelyezkedni, ahol fontos a diploma megléte, vagy olyan munkát szeretnének végezni, amelyhez a szükséges tudást az egyetemen szerezhetik meg. A jelenlegi munkaerő piacon érettséggel sem nehéz elhelyezkedni, azonban bizonyos munkákhoz, vagy munkakörök elvégzéséhez elengedhetetlen a diploma megszerzése, különösen fontos, ha az illető magasabb beosztásba szeretne később kerülni, és vezetői feladatokat ellátni. A szakképesített érettségizők vannak a második legnagyobb arányban (22,1%). Manapság sokkal több szakképesítéssel rendelkező diák folytat tanulmányokat egyetemen annak érdekében, hogy a középiskolában megszerzett tudást bővítsék olyan tanulmányokkal, amelyet később kamatoztathatnak. A diplomások aránya 4,8%, a szakképesítettek érettségi nélkül pedig 3,8%. A diplomás kitöltők valószínűleg mesterképzésen, vagy következő diplomájuk megszerzésének érdekében folytatják tanulmányaikat az egyetemen.

5. ábra

Hova szeret szórakozni járni?

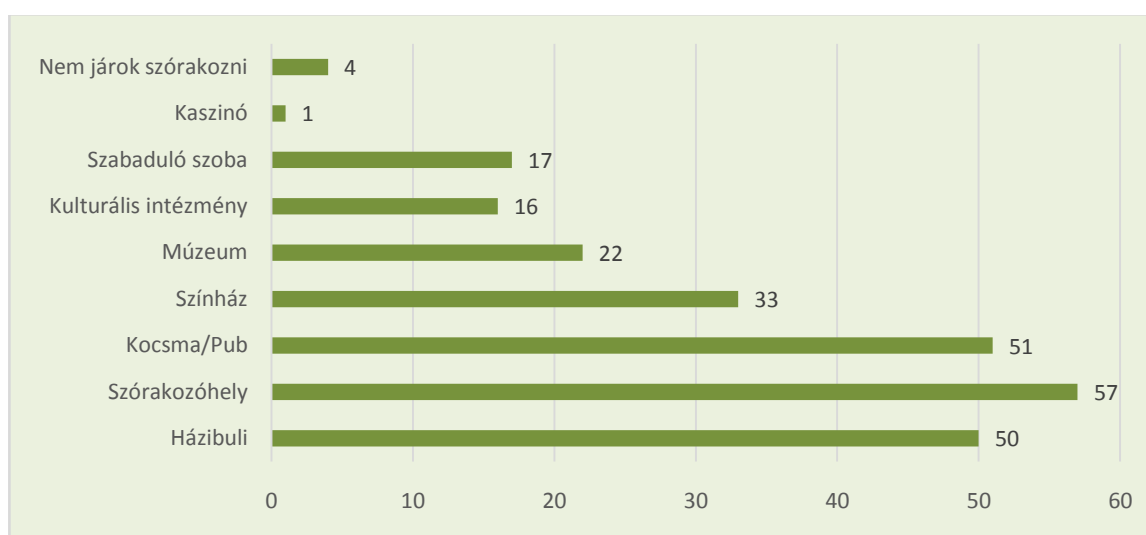
Forrás: Saját kérdőíves kutatás, 2022

A szórakozási szokásokat tekintve, az ifjúság esetében kiemelten fontos, hogy hova szeretnek járni szórakozni. Általánosságban kijelenthető, hogy számos tanulmány egyértelműen kijelenti, hogy a mai fiatalság nem szereti az „elitkultúrához” tartozó intézményeket látogatni. A válaszok arányát látva azonban a fiatalság szeret múzeumba, illetve kulturális intézménybe járni, hiszen előbbi, 26-an utóbbit pedig 20-an adták meg válaszként. Jól érzékelhető, hogy egyre több fiatal nyitott a művészetekre, illetve annak tanulmányozására akár csak egy egyszeri múzeumlátogatással is. Az utóbbi évekhez képest a kérdőív ezen kérdésére érkezett válaszok rácáfolnak az előzetesen állított tényekre. A javuló tendencia ellenére továbbra is az úgynevezett „tömegkultúrához” sorolható programokat szeretik a legtöbben. A legtöbb válasz a „házibulira”-ra érkezett. A házibuli, mint szórakozási forma mindig is népszerű volt, azonban a koronavírus miatt, amikor a legtöbb szórakozóhely bezárt kvázi csak ez a fajta szociális program maradt a fiatalok számára. A házibuli esetében sokszor az ott lévők ismerik egymást, hiszen a házi gazda is igyekszik olyan személyeket meghívni, akiket ismer és tudja, hogy nem tesznek kárt az otthonában. A második legtöbb válasz a szórakozóhelyre érkezett. A szórakozóhelyek népszerűsége a koronavírus előtt töretlen volt. A hosszú „szünet” ellenére ismét az egyik legkedveltebb szórakozási forma a fiatalok körében. A szocializálódás szempontjából több lehetőséget nyújt, mivel ismeretlen személyek is lehetnek az adott helyen így, akár kapcsolatok építésére is szolgálhat, emellett számos program lehetőség is adott, hiszen a nagyobb klubok vagy diszkók esetében nem ritka, hogy 5-6 terem is van, ahol teljesen más stílusú zene szól, kedvezve az adott műfaj szerelmeseinek. A harmadik

legnépszerűbb válasz a „kocsmá/pub” volt. Valószínűsíthető, hogy a kocsmák, illetve pubok népszerűsége abban rejlik, hogy a legtöbben mielőtt elmennek egy szórakozóhelyre, úgy mond „alapoznak”. A legnépszerűbb kocsmák a budapesti körútón találhatók, amelyek rendkívül népszerűek a fiatalok körében. Ezek a kocsmák általában barátságos árakon árulnak alkoholos, illetve alkoholmentes italokat. A fiatalok esetében a szórakozásra szánt pénz mindig is fontos szempont volt, így az ő esetükben az ilyen kocsmák a legfelkapottabbak. A szabaduló szoba azért került fel a listára, mert a mai fiatalok körében egyáltalán nem ismeretlen szórakozási forma. A válaszadók csekély számban jelölték meg, mint választ, ebből kifolyólag lehetséges, hogy vannak olyanok a kitöltők közül, akik nem ismerik a szabaduló szobát, mint kikapcsolódás, vagy vettek már részt ilyen programon és nem nyerte el a tetszésüket.

5. ábra

Hova szokott leggyakrabban szórakozni járni?

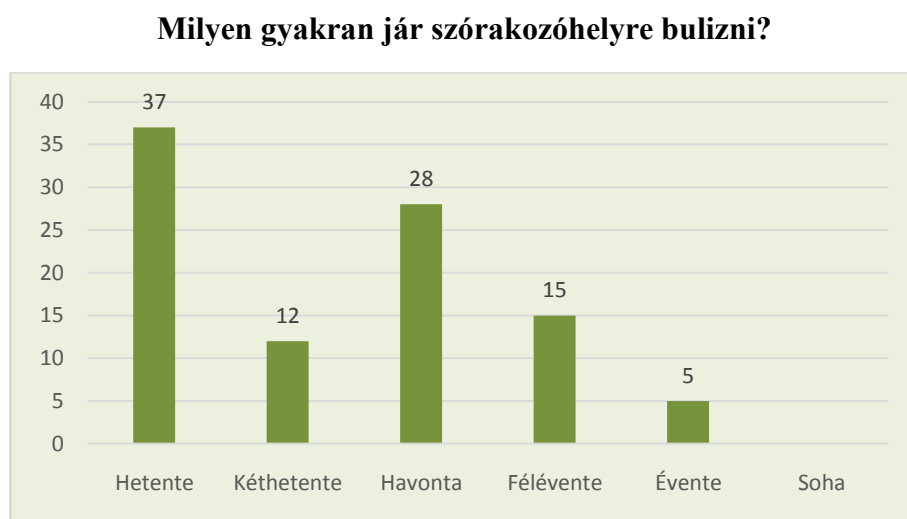

Forrás: Saját kérdőíves kutatás, 2022

Az előző kérdéssel ellentétben, itt arra voltam kíváncsi, hogy a kitöltők hova szoktak járni szórakozni, mert általánosságban kijelenthető, hogy nem mindig azt a szórakozási formát választják a fiatalok, ahova szeretnek elmenni szórakozni. Ebben az esetben is a „házibuli” válasz lehetőségre érkezett a legtöbb válasz. Ebből kifolyólag következtethető, hogy az a házibulizás, mint kikapcsolódási lehetőség a legnépszerűbb, illetve ezt tartják a fiatalok a legjobb lehetőségnek. A második ugyan úgy a „szórakozóhely” lett, mint az előző kérdésnél. Ennek oka, miszerint nem mindig van lehetőség a fiatalok esetében arra, hogy házibuliba menjenek, és ilyenkor a szórakozóhelyet tartják a legkézenfekvőbb választásnak. A harmadik

legtöbb válasz a „kocsmá/pub” lehetőségre érkezett. A kocsma és pubok nagy népszerűsége annak is köszönhető, hogy a fiatalok körében gyakoriak az olyan találkozások, amikor nem kimondottan táncolni, ismerkedni szeretnének, hanem egyszerűen a barátaikkal inni egyet. A szórakozóhelyeken a hangos zene miatt, illetve a kialakításból adódóan nem könnyen kivitelezhető a normális társalgás, ha csak beszélgetni szeretnének a fiatalok, akkor nekik ki kell menniük egy olyan helységben, ahol nem üvölt a zene, illetve nincs tele emberekkel, hogy normálisan tudjanak egymással kommunikálni. Jelentősen kevesebb válasz érkezett a kulturális intézmények látogatását tekintve. Ezen intézmények esetében jól látható, hogy míg az előző kérdésnél többen is választották ezeket a kulturális intézményeket, miszerint szeretnek múzeumba, vagy színházba járni, addig a szokásokat tekintve a kép sokkal árnyaltabb. Itt tökéletesen meglátszik, hogy valójában a szórakozási szokásokat, főként a fiatalok esetében a „tömegkultúrába” tartozó intézmények, illetve események alkotják. A fiatalok esetében a szórakozóhely mind a szokásokat, illetve, hogy hova szeretnek menni szórakozni előkelő helyen végzett a válaszokat tekintve.

6. ábra

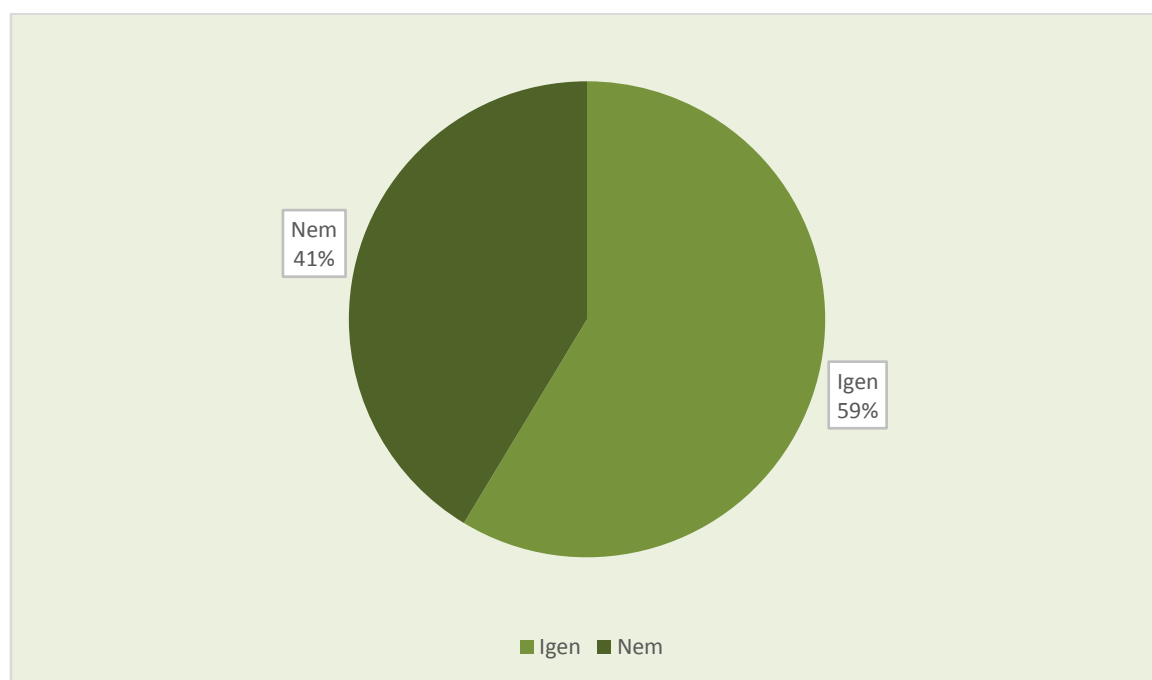
Forrás: Saját kérdőíves kutatás, 2022

A diagram alapján levonható következtetésként, hogy az ifjúság jelentős része hetente jár szórakozóhelyre bulizni. Az őszi évszakot tekintve azok a helyszínek élveznek prioritást, amelyek rendelkeznek belső térrel, mivel az időjárást tekintve közeledve a tél felé egyre hidegebb van, így a kültéri programok meglehetősen korlátozottá válnak. Meglepő módon a második legtöbb válasz a „havonta” lehetőségre érkezett. A legtöbb hallgató az őszi félévet

számításba véve leginkább az egyetemi tanulmányait helyezi előtérbe, így a szórakozás csak másodlagos, mint tevékenység. A harmadik alternatíva, amelyet a legtöbben választottak a „Félévente” opció volt. Valószínűsíthető, hogy sok esetben nincs olyan esemény, amely megfogná a fiatalokat, hogy elmenjenek bulizni, így ennek tudható be, hogy többen is félévente járna szórakozóhelyre.

7. ábra

Hajlandó-e nagyobb távot utazni egy szórakozóhely miatt?

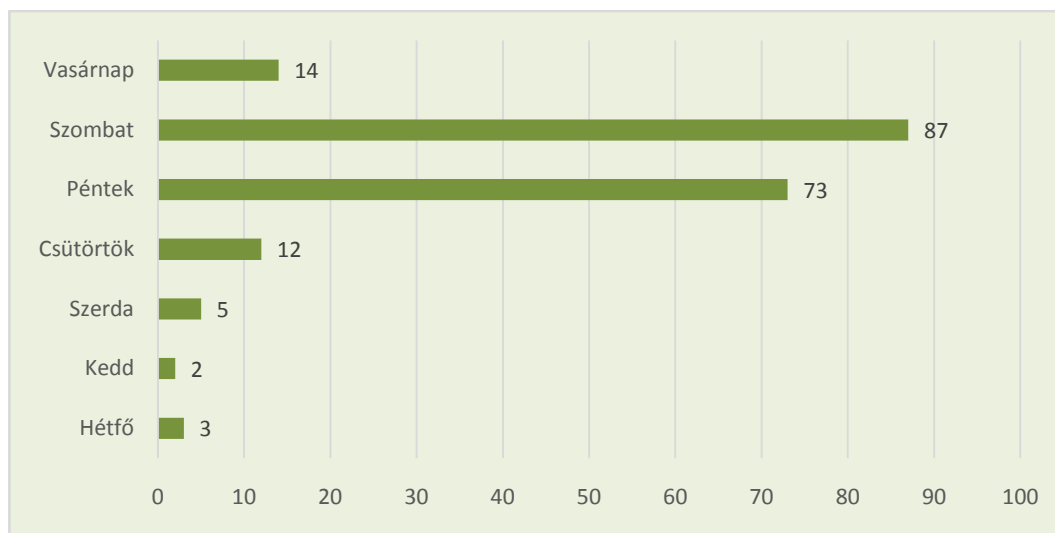
Forrás: Saját kérdőíves kutatás, 2022

Ritka, az olyan esetek száma, amikor valaki nagyon közel lakik bizonyos szórakozóhelyekhez, így azok a fiatalok, akik esetleg távolabb laknak a szórakozóhelyektől nekik nagyobb távot is meg kell tenniük annak érdekében, hogy elmenjenek szórakozni. A válaszadók 58,7%, pontosabban 61 fő azt válaszolta, miszerint hajlandó nagyobb távolságot is egy buli miatt. Ezzel szemben 43 fő nemleges választ adott meg, ami arra enged következtetni, hogy sokan inkább a kényelmes megoldást választják bulizásaik alkalmával. A kényelmes döntés mellett szól, hogy nem kell az éjszakai tömegközlekedést használatba venni, illetve nem kell több ezer forintot taxira költeni. Ebben az esetben kijelenthető annak ellenére, hogy sokan hajlandóak nagyobb távot is megtenni egy buli érdekében, addig többen

is inkább a közelükben lévő szórakozóhelyet tartják a legkézenfekvőbb megoldásnak, és egyben költségkímélőnek is.

8. ábra

Melyik nap/napokon szokott leggyakrabban szórakozni járni?

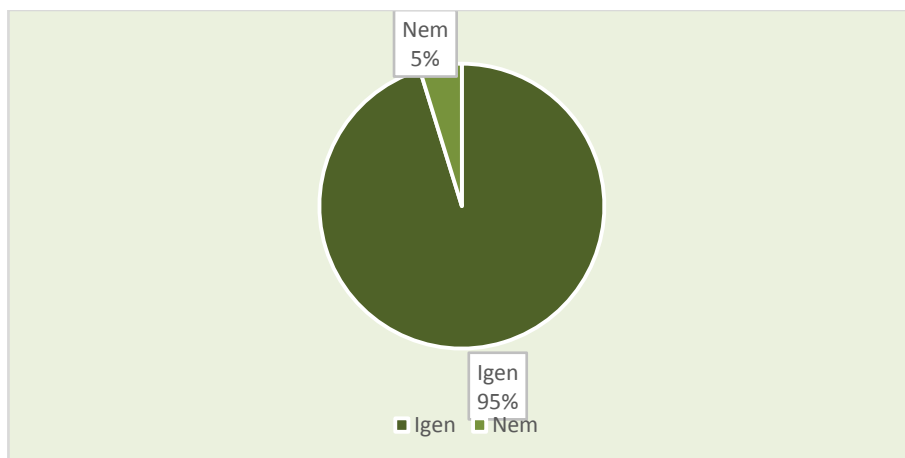

Forrás: Saját kérdőíves kutatás, 2022

A szórakozásra, illetve kikapcsolódásra szánt napokat tekintve, egyértelműen megállapítható, hogy a fiatalok esetében a péntek, illetve a szombat azok a napok, amelyeken általában elmennek „kiereszteni a gőzt”. A két nap népszerűsége annak köszönhető, hogy mindkét esetben van lehetőség úgymond regenerálódni. Fiatalok esetében nem ritka jelenség, hogy nem képesek mértékkel fogyasztani alkoholt a szórakozásaik alkalmával, így rá következő nap nagy valószínűséggel lesznek másnaposak. A regenerálódás mellett fontos kiemelni, hogy pénteken ér véget a legtöbb egyetemen a tanítás (nappali tagozatos diákok esetében), így kijelenthető, miszerint a péntek este már a hétvége előszobája, amikor mindenki elkezd kiereszteni a fáradalmakat, amelyet a héten összegyűjtött. Manapság a csütörtök is egyre jobban elfogadható olyan napnak, amikor eljárnak a fiatalok szórakozni, de továbbra is a péntek és szombat tekinthető legnépszerűbb napnak. A vasárnapot is többen megjelölték, mint válasz azonban a hétfő közeledtével nem igazán tekinthető olyan napnak, amikor többen is eljárnak, mivel a nagyarányú válaszok szombatra érkezett, így a legtöbben a vasárnapot pihenőnapnak tartják, amikor mindenki felkészül a hét kezdésre.

9. ábra

Ha elmegy szórakozni, akkor szokott posztolni a közösségi médiában?

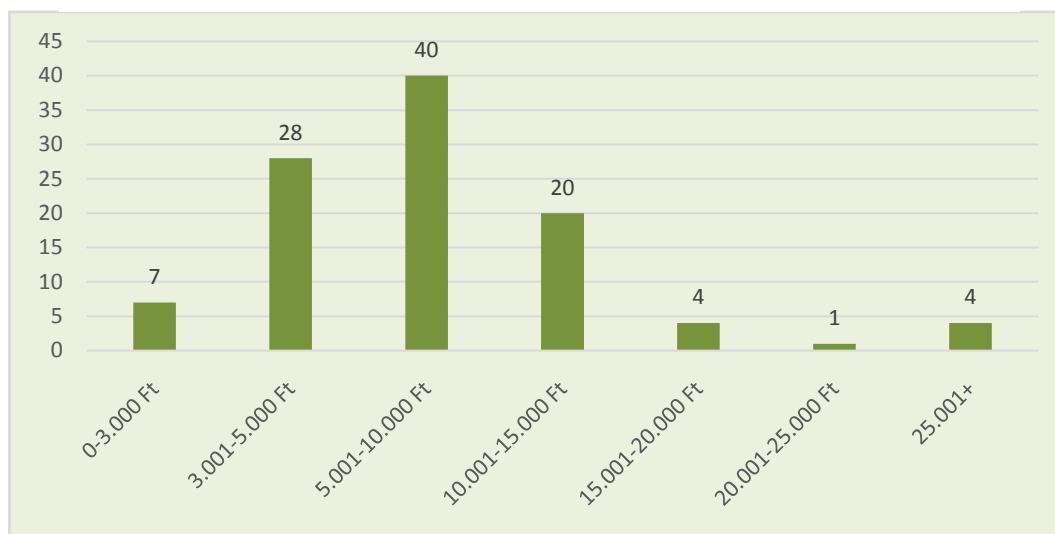

Forrás: Saját kérdőíves kutatás, 2022

A mai ifjúság már a digitalizáció világába született bele, és nagyon könnyedén elsajátította annak használatát. Az internet használat a fiatalok körében mindennapos tevékenység, és kijelenthető, hogy már az idősebb generáció számára is megszokottá vált. A közösségi médiában való posztolás nem új keletű dolog, sőt elképesztően divatos a mai napig. Ahogy a mondás tartja: „Ha nem is posztolod, meg sem történt” tökéletesen leírja, hogy a fiatalok hogyan viszonyulnak a posztolás tényéhez. A kérdésemmel kíváncsi voltam, hogy a mai generáció valóban ennyire a közösségi médiának, illetve a követőnek éli az életét az interneten. A 104 kitöltőből 72-en igen-el válaszoltak a kérdésre, miszerint ők posztolnak, ha szórakozni mennek. Megállapítható, hogy a közösségi média befolyása jelentős hatással van az ifjúságra, és olyan szinten képes az életüket, illetve az életmódjukat is teljesen megváltoztatni, hogy egy posztolt képért vagy sztoriért bármit megtesznek. Fontos megemlíteni, hogy 32-en nem-el válaszoltak a kérdésre. A nemleges válaszadók valószínűleg nem annyira aktívak a közösségi médiában, vagy ők inkább megélik a pillanatot, mint hogy posztolják.

10. ábra

Mennyi pénzt fordít a szórakozásra?

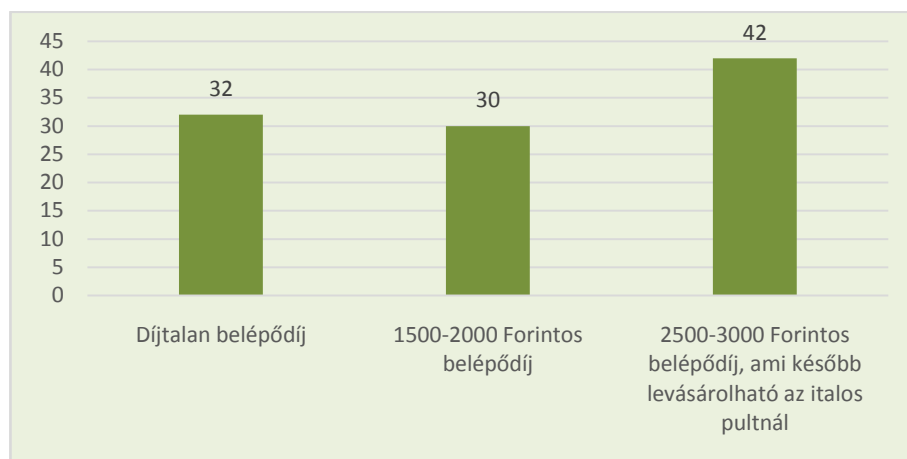

Forrás: Saját kérdőíves kutatás, 2022

A fiatalok esetében az anyagi helyzet mindig meghatározó szempont volt az életük bármely részén. Sok esetben az anyagi gondokkal küzdő tinédzserek, illetve fiatal felnőttek különnek számítanak a társaik körében, holott, ha nem lennének diszkriminálva, akkor a konfliktus fele nem történne meg. A szórakozásra szánt összeg a diagram alapján meglehetősen megoszlik. Általánosságban kijelenthető, hogy a legtöbb fiatal 5.001-10.000 forint között meghatározott összeget fordít a bulizásaira. Napjainkban a megélhetés is jelentősen drágult, így a szórakozóhelyeken, illetve szupermarketekben is az alkoholos és alkoholmentes italok ára drágult az előző évekhez képest. Ez az összeg, amelyet a legtöbben megjelöltek, mint válasz a magas árakhoz hasonlítva átlagosnak tekinthető. Meglehetősen igaz az ifjúságra, hogy szeretnek olcsón, de tartalmasan szórakozni. A 3.001-5.000 összeghatár manapság alacsonynak tekinthető. Legtöbb esetben az figyelhető meg, például egy biliárdozás alkalmával, hogy azok, akik kibérlik, az asztalt a kocsmákban a játék végén szétosztják egymást közt a költségeket. Ennek oka, hogy ne egy ember fizesse a másik három játékát, mivel ha ők is hasonlóan alacsony költségvetésből gazdálkodnak, akkor a továbbiakban nem tudnak egy italt meginni a játék mellé, vagy olyan szinten elköltik a szórakozásra szánt pénzüket, hogy nem tudnak esetlegesen haza jutni a kocsmából. Fontos megjegyezni, hogy 4 válaszadó a 25.001+ adta meg. Ez az összeghatár már egyértelműen átlag feletti összegnek számít, a szórakozásra szánt pénzösszeget tekintve. Azok, akik ilyen magas összeget képesek a szórakozásra fordítani vagy olyan családi háttérrel rendelkeznek, amely megengedhetővé teszi számukra egy ilyen tetemes összeg elköltését, vagy rengeteget dolgoznak.

11. ábra

Melyik megoldást találja a legjobbnak?

Forrás: Saját kérdőíves kutatás, 2022

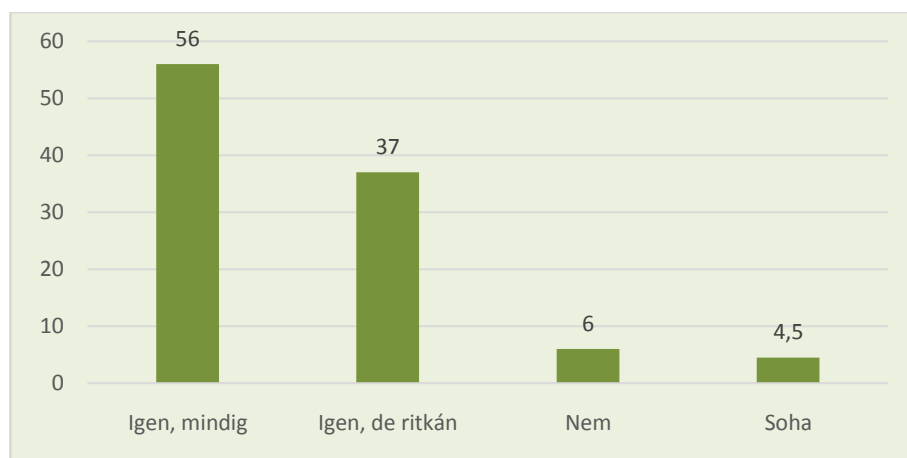
A koronavírus óta számtalan szórakozóhely próbál olyan jegyárakat kialakítani, amelyek megengedhetően széles körben. Budapesten vannak olyan szórakozóhelyek, amelyek díjtalan belépést szolgáltatnak azoknak, akik ott szeretnék tölteni az estéjüket.

A válaszokat tekintve azonban nem ez a legjobb megoldás. A legtöbben a 2.500-3.000 forintos belépődíjat választották, amelyet a fogyasztásnál teljes mértékben beszámítanak. Ebben az esetben visszautalhatunk a bulizásra szánt összeg kérdésére. A leggyakoribb válaszként az 5.001-10.000 forintos összeghatárt adták meg. Ebben az esetben kijelenthető, hogy hiába van belépődíj a legtöbb fiatal számára az italfogyasztás prioritást élvez, mivel képesek fizetni belépődíjat annak érdekében, hogy a szórakozás alkalmával később a befizetett összeget lefogyaszthassák a pultnál.

A lehetőségek közül a legkevesebb válasz az 1.500-2.000 forintos belépődíjra érkezett. Megállapítható, hogy ebben az esetben csak a belépőt fizeti ki az illető, és semmilyen kedvezményt nem kap később, így a válasz lehetőségek közül ez adja a legkevesebbet a fiatalok számára.

12. ábra

Fogyaszt alkoholt, ha bulizni megy?

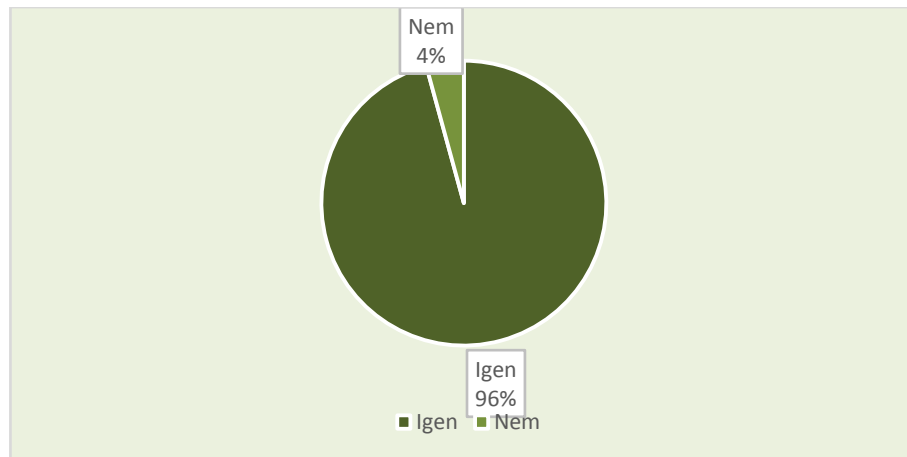

Forrás: Saját kérdőíves kutatás, 2022

Az alkoholfogyasztásnapjainkban szinte megszokottá vált, ha az ember elmegy szórakozni. Az alkoholos ital fogyasztása 18 éves életkor alatt tiltott, így a fiatalok számára, aki betöltötte a 18. életévét előszeretettel iszik szeszesitalt. A válaszadók 53,8%-a bulizásai alkalmával mindig fogyaszt alkoholt. Több okra is lehet ebből következtetni. Az egyik ok, hogy sokan csak úgy képesek felszabadultan jól érezni magukat, ha alkoholt fogyasztanak. A másik a csorda szellem. A csorda szellem esetében arra kell gondolni, hogy a társaságban mindenki fogyaszt alkoholt, akkor a többiek által az a személy, aki nem fogyaszt szeszesitalt piszkálva lesz, és ezáltal később ő is fog fogyasztani, hogy ne legyen kívülálló, illetve a többiek is maguk közé úgymond bevegék, a csapat tagja legyen. Az igen, de ritkán válaszadók valószínűleg már az idősebb korosztályt foglalja magában. Az idő előrehaladtával a fiatalok megtanulják a mértékesség fogalmát, ami megvizonyulhat abban is, hogy nem minden bulizás alkalmával isznak alkoholos italt. Közre játszhat az is, hogy a jogosítvány megléte miatt autóval mennek bulizni, és Magyarországon a zéró tolerancia tiltja, hogy bárki is alkoholos befolyásoltság alatt vezessen autót. A jogosítvány mellett nagy szerepet játszik az is, hogy az idősebb korosztály a fiatalság keretén belül nem annyira erőlteti rá arra a személyre az alkoholizálást, ezáltal nem érvényesül a csorda szellem fogalma.

13. ábra

Szívesen ismerkedik idegenekkel a bulizásai alkalmával?

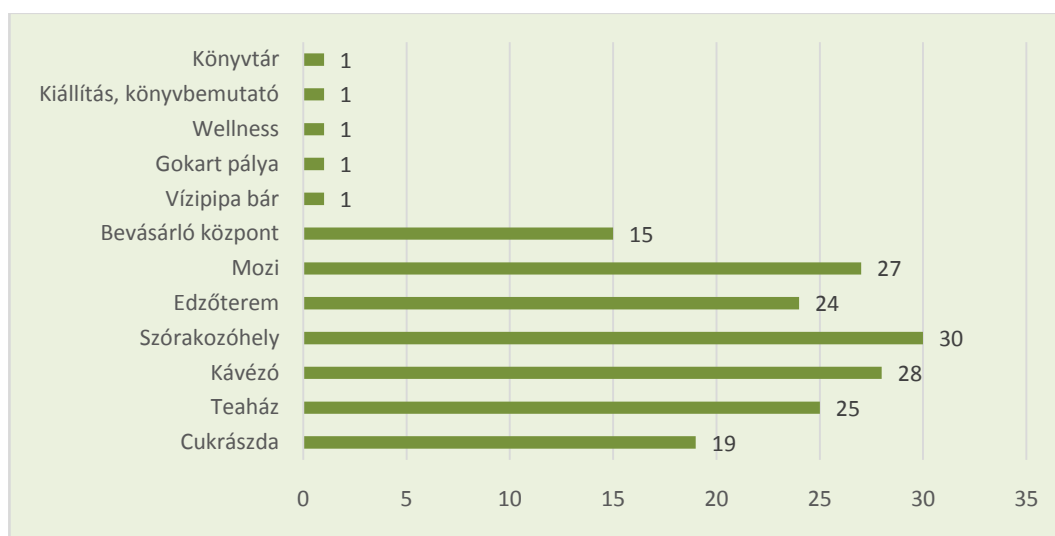
Forrás: Saját kérdőíves kutatás, 2022

Napjainkban nagy népszerűségnek örvendnek az internetes társskereső alkalmazások, azonban az emberekben ott van továbbra is az a szociális hajlam, hogy szórakozásaik alkalmával ismerkedjenek idegenekkel. Általánosságban a szórakozóhelyeken gyakori az ismeretlenül való ismerkedés. A fiatalok 69,2% szívesen ismerkedik idegenekkel a bulizásai alkalmával.

Ebben az esetben arra következtethetünk, hogy a koronavírus alatt a személyes találkozás szám körülbelül a nullával volt egyenlő, így a feloldás óta a fiatalok igénylik más emberek társaságát. Érdeemes kiemelni, hogy vannak olyan fiatalok, akik nem regisztráltak fel társskereső oldalakra, így ők vagy a közösségi médián, illetve a valós életben kell ismerkedniük. A válaszadók 30,8%-a nemleges választ adott meg erre a kérdésre. Ennek különböző okai lehetnek. Az egyik, hogy valószínűsíthető egy múltbéli kellemetlen élmény, aminek hatására elhatárolódnak attól a tényről, hogy idegenekkel ismerkedjenek a szórakozásaik alkalmával. A másik ok, amiért nemleges választ adtak, hogy sok esetben adódik úgy, hogy az adott személy nincs abban a lelkiállapotban a bulizás alkalmával, amikor ismerkedni szeretne, viszont bizonyos esetekben nem szokatlan jelenség, hogy valaki teljes mértékben elzárkózik az ismerkedés tényétől.

14. ábra

Milyen kikapcsolódásra alkalmas hely hiányzik a környezetéből, ahova szívesen járna, akár hetente többször is?

Forrás: Saját kérdőíves kutatás, 2022

A kérdőív utolsó kérdésben a kitöltők megválasztották, hogy milyen kikapcsolódásra alkalmas helyszín hiányzik a környezetéből. A válaszadásnál több lehetőséget is megadhattak, mivel úgy gondoltam, hogy ezt a kérdést nem lehet csak egy helyre leszűkíteni. A legtöbben a szórakozóhelyet adták meg, ami számukra hiányzik a környezetükből. Ebben az esetben visszautalhatunk arra a kérdésre, hogy hajlandóak-e nagyobb távolságot utazni egy buli érdekében. Valószínűsíthető, hogy aki nagyobb távolságot megtesz egy szórakozás alkalmával élne azzal a lehetőséggel, hogy a közelében lévő szórakozóhelyre megy el kikapcsolódni, ezzel is megspórolva magának nem kis mennyiségű időt, és pénzt. A második legnépszerűbb válasz a kávézó volt. Érdekes, hogy többen is ezt adták meg, mivel Budapesten szinte mindenhol főként a belvárosban gyakori a kávézók megléte. Azok a válaszadók, akik erre a lehetőségre nyomtak lehetséges, hogy az agglomerációban laknak, ahol nem olyan gyakori jelenség a kávézó, mint a belvárosban. A mozi volt a harmadik olyan hely, ami hiányzik a kitöltőknek. A mozikat leginkább a plázákban találhatunk, mivel a kialakításukból kifolyólag nagy helyet foglalnak el. Fontos kiemelni, hogy egy mozi terem megépítése és üzemeltetése nem kis mennyiségű pénzbe kerül. A járvány alatt a mozik nagy része a csőd szélére került, illetve volt olyan is ahol termeket számoltak fel a kedvező működés érdekében.

Következtetés

Az elemzés során beérkezett válaszokat megvizsgáltam, hogy a Milton Friedman Egyetem hallgatói milyen szórakozási trendeket követnek, illetve milyen külső behatások alakítják át a szokásaikat. A válaszadó esetében a női nem nagyobb arányban van jelen, mint a férfi nem. Az általam vizsgált korosztálya a 15-29 éves korcsoport volt, mivel őket tekintjük az ifjúságnak. Az egyetem elhelyezkedését figyelembe véve a legtöbb kitöltő budapesti lakos, azonban nagy számban vannak jelen az agglomerációból ingázók is. A vidéki lakóhellyel rendelkező kitöltők száma alacsony. A magyarországi oktatásban egyetemre csak olyan diák nyerhet felvételt, aki rendelkezik érettségi bizonyítvánnyal, így az érettségizettek száma a legnagyobb a válaszadók számát tekintve. A koronavírus miatt a szórakozóhelyek látogatottsága csökkent, viszont a házibuli, mint szórakozásra alkalmas hely a legnépszerűbb a fiatalok körében, mivel ezt a szórakozási formát szeretik a legtöbben, illetve szokásokat érintő kérdés esetén erre a válaszlehetőségre érkezett a legtöbb válasz. Annak ellenére, hogy sokan a házibuliba szoktak járni, nem mindenki preferálja, mint szórakozó hely. A kitöltők több mint egyharmada hetente jár szórakozóhelyre, emellett hajlandóak akár nagyobb távot is utazni egy buli érdekében. A legtöbb fiatalnak leginkább a hétvégén van ideje szórakozni, így a legnépszerűbb nap a válaszadók esetében a szombat volt. Napjainkban egyre több olyan eseményt rendeznek meg, amely péntek este kezdődik, így a szombat mellett a péntek volt még népszerűbb válaszlehetőség. Az ifjúságra a közösségi média jelentős hatással bír. A kitöltők több mint fele szokott posztolni a social media felületekre, hogy a barátaival vagy követőivel tudassa, hogy éppen milyen élményben van része. Ezt a jelenséget tekinthetjük egyfajta presztízsnak is, hogy ki, hol helyezkedik el a hierarchiában. Az anyagi helyzet az egyik legbefolyásolóbb tényező, ami a szórakozást érinti. A válaszadók több mint egyharmada 5.001-10.000 forint körüli összeget szán a szórakozására. Fontos megjegyezni, hogy egyes diákmunkák esetében ez az összeg nagyjából 6-8 óra munkának felel meg. A szórakozóhelyeken gyakori, hogy egy adott eseményre belépőt kell fizetni. Ebben az esetben a kitöltők szerint a legjobb megoldás, ha kifizetik a 2.500-3.000 forintos belépőt, amelyet a fogyasztásnál teljesen beszámítanak. A dohányzás mellett az alkoholfogyasztás is megszokott eszköze a szórakozásnak. A válaszadók több mint 50%-a fogyaszt alkoholt a partizás alkalmával. A 104 válaszadóból 72-en igen választ adtak meg arra a kérdésre, hogy ismerkednek-e a szórakozásaik alkalmával idegenekkel. Ez a jelenség nem új keletű, mivel már korábban is megszokott volt a szórakozóhelyeken való ismerkedés. Az utolsó kérdésnél a válaszadók számára a szórakozóhely hiányzik a legjobban, ahol szívesen kapcsolódnának ki akár heti több alkalommal is.

Összegzés

A dolgozatom célja az volt, hogy bemutassam a mai fiatalság, illetve a Milton Friedman Egyetem hallgatóinak szórakozási szokásait. Az általam felállított hipotézisek mind három megvalósult, emellett a kutatási kérdéseimre is sikerült választ kapnom.

A fiatalok szórakozási szokásai a koronavírus hatására jelentősen megváltoztak, az előző évekhez képest teljesen, mert más preferenciákat helyeznek előtérbe, ha a szórakozási tevékenységüket vesszük alapul. Kijelenthető, hogy inkább a magányos szabadidőtöltést szereti az ifjúság, és jóval több időt töltenek az interneten a fiatalok, így egyértelműen megállapítható, hogy ez a koronavírus alatt kialakult minimális szociális életnek köszönhető. Jelentős változás érzékelhető a social media felületeken való részvételben, illetve a telefonhasználatot illetően. Korunk egyik égető problémája, hogy a jelenlegi fiatalság és a fiatalabb generáció kijelenthető, hogy erőteljesen telefonfüggő, ami sok esetben a tanulás és a szociálódás rovására megy. A mostani generáció, főként a „Z” generációba tartozó korosztály, akiket a dolgozat alatt én az ifjúságnak tekintettem, teljesen más szórakozási normákat követ, mint az előtte lévő generációk. Erőteljesen érzékelhető, hogy a korábbi trendek teljesen felértékelődtek, és hihetetlen nagy befolyással bír az internet. A világhálón megjelenő divatos dolgok képesek akár egy hét alatt teljesen megváltoztatni a fiatalok szórakozási szokásait, nem beszélve a társaik által gyakorolt nyomásról, amit annak érdekében tesznek, hogy mások is kövessék az aktuális divatot ezen a téren. A fiatalok körében a dohányzás meglehetősen gyakori tevékenység. A dohányzást sok esetben az ifjúság egyfajta időtöltésként tekinti, amit a szabadidejüknek tartanak. A nikotin tartalmú termékek népszerűek, és nem ritka, hogy a 18-29 korosztály jelentős része napi rendszerességgel fogyaszt ilyen termékeket. A kérdőíves kutatás során a kitöltők több mint 50%-a fogyaszt alkoholt, így kijelenthető, hogy a fiatalok a szórakozásaik alkalmával rendszeres alkoholfogyasztó, és a dohány termékeket sem vetik meg egy bulizáskor.

A kutatási kérdések tekintetében, mind három általam feltett kérdésre kaptam választ. A fiatalok mindig az aktuális trendek alapján szórakoznak, ebben a közösségi média és a világháló a fő ötletadó. Az interneten látott divatos videók, vagy bejegyzések képesek teljes mértékben megváltoztatni a fiatalok addigi megszokott szórakozási szokásait, és előszeretettel alkalmazzák a mindennapjaikban ezeket a trendeket. Ezeknek a videóknak köszönhetően olyan baráti társaságok, illetve csoport jöttek létre, amely egy bizonyos trendet isteníti. A házibuli vagy szórakozóhely kérdésre az általam készített kérdőív válaszolta meg. Az ifjúság körében, főként a koronavírus hatására, egyértelműen a legkedveltebb szórakozásra alkalmas

helyszín a házibuli. Mind a szokásokat, illetve figyelembe véve, hogy hova szeretnek járni a fiatalok a házibuli mindkét esetben az első helyen volt. A házibuli esetében a pozitívumok azok, ami miatt a legtöbben ezt választották, mint válasz lehetőség. Általánosságban, egy házibuliban a legtöbb fiatal valamelyik barátjával megy, mivel, ha senki nem ismernek, akkor is legyen kire támaszkodni, ilyenkor egymásnak egyfajta biztonságot jelentenek.

A fiatalok körében az elmúlt évekhez képest javuló tendencia lelhető fel a múzeum, színház, illetve kulturális intézmények látogatottságát tekintve. Ebben az esetben kettéválk a válaszok aránya, hogy szeretnek-e ezekbe az intézményekbe menni, vagy szoktak. Többen is szeretnek színházba vagy múzeumba járni, de a szokásaikat figyelembe véve nem gyakori ezeknek az intézmény típusoknak a látogatása, főleg a fiatalok körében. A legtöbb kulturális intézmény látogatás általában az oktatási intézmény által szervezett foglalkozás keretein belül megy végbe. Ilyenkor pedig a fiatalok nem igazán élvezik az adott színházi előadást, mivel számukra nem befogadható. Egyre több színház próbál régi műveket hétköznapiabbá varázsolni, hogy az ifjúság számára befogadhatóbb legyen mű, nem melleleg szórakoztasson is.

A kutatás alacsony létszáma miatt nem lehet messze menő következtetéseket levonni, de a jövőbeni célom, hogy bővítsem a kitöltők számát és akár a most fiatal korba lépő korosztályt vizsgáljam.

További kutatás tárgya lehet új kulturális lehetőségek felkutatása és annak fogyasztása, amelyek teljesen eltérően a dolgozatban foglalt lehetőségektől.

Források

Könyvek

- Andrássy, M., Vitányi, I. (1979). Ifjúság és kultúra. Budapest Kossuth Könyvkiadó KFT.
- Bereczki, E. (2022): A rejtélyes Z generáció, Budapest: HVG könyvek
- Bognár, V., Kabai, I., Tóth, O., Somlai, P. (2007). Új ifjúság - Szociológiai tanulmányok a posztadoleszcensekről. Budapest, Napvilág Kiadó
- Hunyadi, Z. (2005). Kulturálódási és szabadidő eltöltési szokások, életmód csoportok. Budapest: Magyar Művelődési Intézet
- Nagy, Á., & Szabó, J. (2018). Motiválás a közösségi művelődésben és az ifjúság bevonása. Budapest: NMI Művelődési Intézet Nonprofit Közhasznú Kft.
- Nagy, Á., Bodor, T., Domokos, T., & Schád, L. (2014). Ifjúságügy. (Á. Nagy, Szerk.) Budapest: ISZT Alapítvány 2001, Enigma Kiadó 2001.
- Steigervald, K. (2021) Generációk harca. Budapest, Partvonal
- Stumpf, I. (1992). Az ifjúság problémák értelmezése - Ifjúsági kihívás az ezredfordulón. In L. Boros, T. Pál, K. Gábor, L. Laki, J. Rácz, I. Harcsa, C. Fazekas, P. Gázsó, & Stumpf István
- Vitányi, I. (1995). Társadalmi idő- szabadidő, a szabadidő új problémái a társadalomban. In I. Vitányi, Szabadidős és társadalmi átalakulás. Budapest: Magyar Szabadidő Társaság

Internetes források (letöltés időpontja)

- (Ambrus, 2020.) <https://magyarnarancs.hu/lelek/halalvagy-sem-kell-hozza-meg-mindig-sok-a-fiatalkori-ongyilkossag-magyarorszagon-133072> (letöltés időpontja: 2022.11.12. 16:02)
- (Boothby, 2020.) <https://she.life.hu/herself/20170110-eskuvo-fiatalon-hazasodni-itelkezes-generaciovaltas-elonyok-hatranynok.html> (letöltés időpontja: 2022.11.12. 16:13)
- (Csaba, 2021.) <https://hang.hu/belfold/megtettek-a-belvarosi-teraszok-a-nyitas-napjan-126018> (letöltés időpontja: 2022.11.05 18:04)
- (Csilla, 2021.) <https://thatslife.hu/4u/20210330-embert-probalo-a-mai-fiatalok-helyzete-a-kutatasok-szerint.html> (letöltés időpontja: 2022.11.05 18:19)
- (Dániel, 2021) <https://www.napi.hu/magyar-gazdasag/koronavirus-jarvany-orban-viktor-nyitas-teraszok-vendeglatohelyek.727138.html> (letöltés időpontja: 2022.11.05 17:50)

- (Domokos Tamás, 2020)https://tarsadalomkutato.hu/wp-content/uploads/2021/07/magyar_ifjusag_2020_web-v%C3%9Ag.pdf (letöltés időpontja: 2022.11.14 15:15)
- (Ferenc, 2006.)https://www.sulinet.hu/oroksegtar/data/tudomany_es_ismeretterjesztes/A_magyar_kultura_eselyei/pages/011_ifjusag.htm (letöltés időpontja: 2022.10.28. 19:30)
- (HVG, 2020.)https://hvg.hu/tudomany/20200331_koronavirus_jarvany_online_iszogatas_vid_eokonferencia_chat_alkalmazasok (letöltés időpontja: 2022.11.09 16:18)
- (KSH, Átlagosan 27 évesen költözünk el otthonról, 2019)https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/fiatalok/atlagosan_27_evesen_koltozunk/index.html (letöltés időpontja: 2022.11.09 17:05)
- (KSH, A népesség megoszlása dohányzási szokások szerint, 2019)https://www.ksh.hu/stadat_files/ege/hu/ege0040.html (letöltés időpontja: 2022.11.14 14:45)
- (Láda, 2020.)<https://www.ipsos.com/hu-hu/ipsos-nmhh-meme-kutatas-az-eletkor-elorehaladtaival-valtozo-mediafogyasztasi-szokasok> (letöltés időpontja: 2022.11.14 14:00)
- (Mohos Edina – Ponyi László, 2020.06.29)<https://www.kulturalisszemle.hu/14-szam/junior-kutato-i-muhely/mohos-edina-ponyi-laszlo-az-ifjusag-szabadido-felhasznalasi-es-kulturfogyasztasi-szokasai> (letöltés időpontja: 2022.10.24 14:00)
- (Varga, 2020.)<https://index.hu/belfold/2022/06/21/diakmunka-motivacio-penzkereses-rugalmas-munkaido/> (letöltés időpontja: 2022.11.09 16:37)